

Sudionici

Gđa. Sezin Sinanoglu, Rezydentna koordinatorica UN-a, Pomoćnica ministra, gđa. Dušanka Basta, BiH MfiT **(Predsjedatelj sastanka)**

Predstavnici razvojnih partnera:

G. Aris Seferović UNRCO
G. David Saunders, UN Women
Gđa. Steliana Nedera, UNDP
Gđa. Geeta Narayan, UNICEF
Gđa. Yulia Minaeva, UNODC
Gđa. Lejla Tanović, ILO
Gđa Anne-Christina Eriksson, UNHCR
Gđa. Gabrijela Jurela, UNFPA
Gđa. Envesa Hodžić-Kovač, UNRCO
Gđa. Maja Zarić, Veleposlanstvo Švicarske
G. Patrick Egli, Veleposlanstvo Švicarske
Gđa. Normela Hodžić-Zijadić, EUD
G. Ernst Tonisson, EUD
G. Matthias Schmidt-Rosen, KfW
Gđa. Magdalena Stenlund, Veleposlanstvo Švedske
G. Kent Larson, USAID
Gđa. Ella Challenger, USAID
Gđa. Jana Zelingerova, Veleposlanstvo Republike Češke
Gđa. Taida Jašarević, Japan/JICA
Gđa. Lana Guberović, Veleposlanstvo Japana
Gđa. Leila Fetahagić, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske
Gđa. Ditka Bukva, Veleposlanstvo Španjolske
Gđa. Esma Kreso, Svjetska banka
Gđa. Samra Bajramović, Svjetska banka
G. Ognjen Grujić, Veleposlanstvo Norveške
Gđa. Signe Engli, Veleposlanstvo Norveške
Gđa. Barbara Chiarenza, Italija /AICS
Gđa. Catherine Palpant, Veleposlanstvo Francuske

Predstavnici Institucija BiH:

Gđa. Edina Topčagić, BiH MFiT
G. Zoran Danilović, BiH MFiT
Gđa. Bruna Kjuder, BiH MfiT
Gđa. Ana Savić, BiH MfiT
G. Toni Šantić, BiH MP
Gđa. Nevenka Dalać, BiH MVTEO
Gđa. Amra Fetahović, DEP
Gđa. Sanja Alatović, BD BiH
Gđa. Biljana Čamur Veselinović, BiH MCP
G. Nemanja Kovačević, RS MEOI
Gđa. Danijela Injac, RS MEOI
G. Vladan Sibinović, RS IoS
Gđa. Radmila Čičković, RS MF
Gđa. Maja Perić, RS MF
G. Miloš Prica, BiH MVP
Gđa. Sanela Fazlić, PARCO

• Dnevni red sastanka

- **Dobrodošlica i uvodni govor**
  - **Reforma UN – Ujedinjeni narodi u Bosni i Hercegovini**
  - **Realizacija ciljeva održivog razvitka (SDG) u BiH – Predstavnici UN u BiH i nadležnih institucija sa svih razina vlasti u BiH**
  - **Diskusija okruglog stola – Opće novosti svih sudionika u svezi njihove tekuće i buduće razvojne aktivnosti planirane u naredna tri mjeseca**
  - **Završne napomene**
-

● AD1: Dobrodošlica i uvodni govor

Gđa. Basta, je u ime Ministarstva financija i trezora pozdravila sve sudionike DCF sastanka i ukratko se osvrnula na aktivnosti koje su u proteklom razdoblju poduzete na unapređenju učinkovitosti razvojne suradnje u Bosni i Hercegovini. S ciljem unapređenja rada i bolje međusobne razmijene informacija, dogovoreno je kako će budući sastanci DCF biti organizirani na većoj razini interaktivnosti razvojnih partnera u BiH. Počevši od ovog sastanka, sve teme na dnevnom redu kao i prateće prezentacije zajednički će biti predstavljene od strane nadležnih institucija u BiH i razvojnih partnera, kao odraz partnerstva u međusobnoj suradnji. Svaka DCF sesija biti će posvećena jednom prioritetnom sektoru u BiH, primjerice poljoprivredi, okolišu i sl., kako bi se kroz diskusiju došlo do prijedloga za dalja unaprijeđenja u toj oblasti. Ministarstvo financija i trezora će u formi Informacije zvanično upoznati Vijeće ministara (VM) BiH o održanom sastanku, a kada Informacija uključuje zaključke, preporuke i prijedloge s DCF sastanka, Informacija će se dostaviti VM BiH na usvajanje, sukladno zakonskoj proceduri. MFiT će takođe dostavljati Informaciju sa sastanka vladama entiteta i Brčko Distrikta, i na taj način više uključiti institucije na svim razinama vlasti u BiH u rad DCF-a. Glede diskusije okruglog stola, novina se ogleda u tome da će fokus biti usmjeren na aktivnosti koje su planirane u narednom tromjesečnom razdoblju, kao i realizacija aktivnosti iz predhodnog kvartala. Preporuka je da izlaganja govornika okruglog stola budu ograničena na maksimalno 3-4 minuta, usljed velikog broja sudionika i ograničenog vremena trajanja DCF sastanaka. Pri tome su samo sudionici koji imaju značajne novosti i informacije pozvani da sudjeluju u diskusiji okruglog stola. Današnji DCF je primjer novog pristupa u budućem radu, gdje institucije BiH (Radna skupina za održivi razvoj) s jedne strane i UN s druge strane zajednički predstavljaju postignute rezultate u Realizaciji ciljeva održivog razvoja (SDGs) u Bosni i Hercegovini. **Gđa. Basta** je potom dala riječ supredsjedatelju sastanka, gđi Sinanoglu, Rezidentnoj koordinatorici UN-a, kako bi predstavila sljedeću točku dnevnog reda.

● AD2: Reforma UN-a - Ujedinjeni narodi u Bosni i Hercegovini

---

Gđa. Sinanoglu, UNRCO, pozdravila je sve sudionike DCF sastanka i naglasila kako UN podupire i u cijelini uvažava navedene predložene promjene. DCF predstavlja veoma značajan forum i što god se može učiniti kako bi se ojačao i napravio učinkovitijim, UN je spreman pružiti takvu potporu. U prethodnom razdoblju su Vlada Švicarske i UN u suradnji sa predstavnicima DCF-a i ostalim partnerima/institucijama iz BiH radili na unapređenju koordinacije donatora. Inicirana je i procjena aktualnog stanja u zemlji, koja na žalost nije uspjela, kao što se ponekad dogodi s konzultantskim uslugama. Međutim, promišljanja koja su se odvijala tijekom proteklih 8-9 mjeseci pokrenula su neke od promjena koje je pomenula gđa. Basta, za što je UN veoma zahvalan budući da to definitivno predstavlja pozitivno i konstruktivno poboljšanje rada ovog Foruma. UN također uvelike pozdravlja intenzivnije sudjelovanje partnera iz BiH institucija na sastancima DCF-a, odnosno sektorske sastanke vezane za obrazovanje, poljoprivredu itd., tako pružajući prigodu za detaljne diskusije i konzultacije.

Gđa. Sinanoglu je iskazala zadovoljstvo što je u prigodi predstaviti kolege iz različitih UN agencija, koji prisustvuju sastanku, te prezentirati UN reformu, koja se odvija kao dio potpore u realiziranju Ciljeva održivog razvitka. Naime, u rujnu 2015. godine svi svjetski lideri usuglasili su se oko definiranja 17 ciljeva održivog razvitka, čija realizacija podrazumijeva provedbu širokih i sveobuhvatnih reformi. Nakon analize unutaršnjeg stanja, u UN-u je zaključeno kako je neophodno provesti reformu, što podrazumijeva promijenu načina razmišljanja, upravljanja, rada, financiranja, te pristupa poslu i partnerima. Generalni tajnik UN je po stupanju na dužnost pružio snažnu potporu reformskoj platformi, te se može reći kako je UN sada uveliko u procesu reforme, koja se po opsegu, dubini i ambicioznosti razlikuje od svih dosadašnjih.

Glavne karakteristike Reforme UN-a:

- UN Rezolucijom 72/279, od 31. svibnja 2018. godine, Generalna skupština ovlastila je UN sustav, agencije i Tajništvo da provedu Reformu UN
- Reforma UN utemeljena je na provedbi Ciljeva održivog razvoja sukladno mandatu Generalne skupštine
- Reforma se odvija u 3 velika stupa: Stup razvojnog sustava, Stup sustava upravljanja i Stup mira i sigurnosti
- Većina UN osoblja, novca i napora uloženo je u Stup mira i sigurnosti (posao UN-a je očuvanje mira i sigurnosti)
- Element očuvanja mira i politički element: Reforma ima za cilj reorganizaciju sustava / strukture / mehanizama, kako bi se omogućilo da se ova dva elementa konzultiraju, razgovaraju i zajedno surađuju
- Novi organigram UN-a (nove strukture, radna mjesta su ukinuta, nova radna mjesta uspostavljena)
- Najvažnije: Uredi za očuvanje mira i političke poslove i potporu miru sjede zajedno u jednom uredu
- Stup za sustav upravljanja doživio velike promjene budući da većina pravila i propisa UN-a datira još iz 1945. godine, zastarjeli su i trebaju biti revidirani (više od 600 politika i standardnih operativnih procedura trebaju bi poništeni i revidirani)
- Reforma UN-a naišla je na otpor kako unutar same organizacije, tako od strane zemalja članica UN-a
- Cilj je učiniti UN mnogo bržim / učinkovitijim / transparentnijim / odgovornijim
- Novi sustav delegiranja ovlaštenja i snažniji sustav upravljanja odgovornošću - sustav je postao ubrzan kroz decentralizaciju

Za više detalja, posjetite “United to reform” web stranicu na <https://reform.un.org/>

Gđa. Sinanoglu je detaljnije obrazložila Stup razvojnog sustava i način funkcioniranja UN agencija, koje imaju različite mandate, upravna vijeća kao i očekivanja od njihovih (nacionalnih i drugih) partnera i korisnika. Izazov je okupiti sve različite agencije na način da UN u cjelini može dosljednije funkcionirati i ostvariti očekivanja, posebice nacionalnih partnera. Kao primjer, navela je da je po dolasku u BiH bila Predstavnicu UNDP-a i Rezidentna koordinatorica UN-a, ali da su te dvije uloge razdvojene od siječnja 2019. godine. Sada je Rezidentna koordinatorica UN-a, te je temeljem ove funkcije, promijenjen način njenog rada i vrsta potpore koju dobiva iz glavnog sjedišta UN, kao i izvješćavanja, koje se sada izravno podnosi Glavnom tajniku UN. Istodobno, UNDP u BiH je dobio novu predstavnicu, gđu. Stelianu Nedera, kojoj je gđa. Sinanoglu poželjela dobrodošlicu i uspjeh u budućem radu. Glede razvojne suradnje u BiH, istaknula je kako predstoji priprema novog UN-ovog okvira za suradnju za naredno 5 godišnje razdoblje, obzirom da postojeći UNDAF uskoro istjeće. Naziv Okvir za suradnju ukazuje na novi pristup partnerskoj suradnji, kroz zajedničku odgovornost UN-a i BiH u provedbi razvojnih aktivnosti. Okvir suradnje biti će snažno utemeljen na Ciljevima održivog razvitka, koji su utemeljeni na pravima koja se dotiču svih živih bića, tj. za održivost planete. Jučer je bio Dan planeta Zemlje i Svjetski dan zaštite okoliša. UN je svjestan kako svijet ide u pogrešnom smjeru i predan je da to promjeni i poboljša život ljudi i održivost planeta.

Drugi dio reforme UN-a usmjeren je na dalji razvitak povjerenja sa partnerima, zbog čega se uspostavljaju novi mehanizmi odgovornosti i transparentnosti, koji će omogućiti da se u svakom trenutku zna koje aktivnosti UN poduzima i radi čega. Brojne agencije UN-a već su dio ove mreže transparentnosti, i javno prezentiraju sve relevantne podatke na svojim internetskim stranicama. Najveća promjena, koja se počev od 1945. godine desila do sada, je da je većina UN agencija prepoznala međusobna financijska pravila i propise o nabavi. Konačno, UN također nastoji poboljšati vlastitu učinkovitost, tako da sada različiti UN uredi dijele operativno

osoblje i procese. Sukladno tome, UN tim u BiH već je formirao zajednički vozni park, koji dijele vozila, vozače itd., u cilju uštede.

Glede ukupnog globalnog financiranja, vidljivo je smanjenje u dobrovoljnim doprinosima, te su sredstava koja pristižu za implementiranje UN okvira suradnje veoma mala. Stoga, UN uz snažnu potporu Glavnog tajnika pokušava promijeniti suradnju sa državama članicama, kroz dogovorno financiranje i povećanje nenamjenskih doprinosa za dobrovoljne fondove, uz propisane konkretne kriterije kako za članice tako i za UN. Države članice su pristale izdvajati 1% naknade na sve sporazume o partnerstvu s UN, što znači da će od iznosa ukupnih sredstava za programiranje UN-a, 1% tog novca biti usmjeren na koordinaciju, koherentnost i zajednički rad, te u konačnici i za potporu dobrovoljnim aktivnostima. Ovo predstavlja značajan napredak, obzirom da je primjerice UNDP u BiH u 2017. godini uspio implementirati USD 30.00 m za godinu dana, dok je proračun za ključno programiranje za UNDAF iznosio samo USD 300.000. Gđa. Sinanoglu je zaključila kako računa na razumijevanje i potporu država članica i svojih kolega u BiH u provedbi reforme UN-a.

Gđa. Basta, se zahvalila na izlaganju i potvrdila da se u prezentaciji spominju magične riječi “povjerenje i partnerstvo”, istaknuvši kako svi akteri uključeni u razvojnu suradnju trebaju raditi na unapređenju partnerstva. Uz napomenu da što prije želi vidjeti kako će izgledati novi okvir suradnje i promjena u pristupu, pitala je gđu. Sinanoglu je li ova reforma došla u pravo vrijeme ili se trebala dogoditi ranije?

Gđa. Sinanoglu je podsjetila kako ovo nije prva UN reforma, međutim ova je veoma ambiciozna i duboka reforma. Potvrdila je kako ovo jeste pravo vrijeme za reformu, obzirom da se svijet nalazi na raskrižju, ne samo u smislu okoliša i održivosti nego i u smislu globalizacije ili kontekstualizacije multilateralizma, zaključivši da bi UN definitivno postao irelevantan bez provedenih reformi.

G. Egli, Veleposlanstvo Švicarske, složio se kako ovo jeste pravi trenutak za reformu budući da Agenda 2030 predstavlja veoma povezan okvir. Naime, postoje mnoge međuovisnosti između SDGs, gdje kada govorimo o vodi, govorimo o zdravlju, kada govorimo o klimatskim promjenama, radi se također o održivoj potrošnji i proizvodnji, itd. Ovo je i poseban izazov za kolege iz UN-a čiji je mandat pružanje pomoći zemljama partnerima i provedba globalnih rezolucija. Agenda 2030 je zajednički pothvat i tu nema mjesta za neuspjeh. U tom kontekstu, bilo bi poželjno poduzeti više zajedničkih napora, zajedničkog programiranja u sklopu razvojne saradnje u BiH. Naveo je primjer socijalne uključenosti, koja kao sastavni dio mandata UN-a, zahtijeva više integrirani pristup. Općenito je važno imati koherentniji pristup koordinaciji kada je riječ o inkluziji, primjerice vezano za inkluzivni razvoj žena, djece, ugroženih lica, izbjeglica. Zaključivši kako je Švicarska spremna podržati i uključiti se u ovaj proces, pozvao je sve ostale aktere da se uključe u ovaj značajan proces u Bosni i Hercegovini.

Gđa. Sinanoglu, konstatala je kako je nekoliko zemalja, među kojim i Švicarska, stavilo snažan naglasak na ovo pitanje, te kako je upravo bila na ECOSOC sastancima u New Yorku, na kojima je bilo jasno kako svi žele konkretne rezultate u tom domenu.

Gđa. Perić, RS MF, je glede tekućih reformi i onih koje će se provoditi u budućnosti, pitala hoće li one utjecati na vremenski okvir provedbe pojedinih projekata, usljed činjenice da je uspostavljen mehanizam za provedbu nekih 3 ili 5 godišnjih projekata. Hoće li se reforma UN-a odraziti na odvijanje određenih reformskih procesa u BiH, te treba li se BiH prilagoditi reformskom procesu UN-a?

Gđa. Sinanoglu, podsjetila je kako je UNDAF trebao završiti 2019. godine. Međutim, glede novog Okvira razvojne suradnje UN je nakon proteklih izbora i konzultacije sa nacionalnim kolegama, zaključio kako je bolje pričekati formiranje novih vlasti u BiH. Shodno tome, UNDAF je produžen za još jednu godinu. Međutim, još uvijek je neizvjesno kad će početi priprema novog Okvira suradnje, budući da još nisu izdane nove smjernice za njegovu izradu. Za nadati se da se vremenski okviri provedbe projekata neće mijenjati budući da izvršni odbori većine agencija još uvijek imaju fiksne rokove prema kojima moraju podnijeti programe za relevantne zemlje. Manja kašnjenja se mogu očekivati ali ne previše. U smislu trenutane suradnje, ne bi trebalo biti nikakvih promjena, naime UN je potpisao preuzete obveze i ispunit

će te obveze, budući da su to pravni sporazumi. Međutim, neke prilagodbe će biti dobrodošle i napravljene, primjerice glede boljeg pristupa Ciljevima održivog razvoja. Glede mehanizama za provedbu projekata, trenutačno postoji Zajednički upravni odbor kojeg predstavljaju razina države, entiteta i Brčko Distrikta, pri tome istaknuvši kako bi ovaj mehanizam definitivno trebao biti unaprijeđen.

G. Šantić, MP, složio se kako je pitanje nedostatka koordinacije i komunikacije ključno pitanje u agendi BiH, a ne samo u zemljama članicama UN-a. Pitaو je kako UN uklapa svoju reformu s Forumom na visokoj razini o učinkovitosti pomoći, kada se planira održati sljedeći forum na visokoj razini i kako će se to uklopiti prema agendi?

Gđa. Sinanoglu odgovorila je kako većina elemenata Reforme proizlazi iz Foruma na visokoj razini o učinkovitosti pomoći. Većina ključnih pojmova i ključnih načela koja se primjenjuju u reformi UN-a proizašla je iz učinkovitosti pomoći, bilo da se radi o odgovornosti, izravnom vlasništvu vlada, djelotvornosti itd. Istaknula je kako su, pored Ciljeva održivog razvoja u tijeku mnoge druge aktivnosti kao što su sastanci na vrhu o financiranju razvitka, dječji samit, samit o reproduktivnom zdravlju, diskusije o ženama itd., a svi oni daju svoj doprinos u ovim diskusijama o reformama.

Gđa. Basta, je informirala kako je BiH sudjelovala u Globalnom partnerstvu za učinkovit razvoj za 2018. godinu. Rezultati istraživanja se očekuju do konca lipnja. Nakon završetka konačnog izvješća o Globalnom partnerstvu, rezultati će biti predstavljeni na sljedećem DCF sastanku, na koji će biti pozvani svi sudionici istraživanja (svi razvojni partneri, uključujući NVO organizacije i privatni sektor), kako bi se zajednički razgovaralo o nalazima istraživanja o Globalnom partnerstvu za učinkovitu suradnju i upravljanje pomoći.

● **AD3: Realizacija ciljeva održivog razvoja (SDGs) u BiH – Predstavnici UN-a u BiH i nadležnih institucija sa svih razina vlasti u BiH**

G. Prica, MVP, predsjedatelj podskupine koja je radila na Dobrovoljnom nacionalnom pregledu (VNR), zahvalio se Ministarstvu financija i trezora i UN-u na organizaciji DCF sastanka i prigodi da se proširi poruka i u najkraćim crtama i na najbolji način predstavi trenutačno stanje u BiH u svezi Ciljeva održivog razvoja (SDGs).

U rujnu 2015. godine, usvojeni su SDGs, nakon čega je svaka država postala obvezna prilagoditi svoje politike i financijske okvire, s ciljem njihove realizacije. Ove aktivnosti u BiH pokrenute su tek koncem 2016. godine, godinu dana nakon što je usvojena SDG Agenda. UN je organizirao 60 radionica diljem BiH u brojnim gradovima i mjestima u oba entiteta i Brčko Distriktu, čime se stekao uvid u ono što građani misle o prioritetima koji se trebaju realizirati do 2030. godine. U pogledu odnosa između SDGs/Agende 2030, Reformske agende i EU integracija, naglasio je kako su SDGs/Agenda 2030 veoma opsežni i sveobuhvatni, i dotiču se svakog pojedinog aspekta života, ekološkog, ekonomskog i socijalnog. EU *acquis* i 17 Ciljeva održivog razvoja su veoma kompatibilni i međusobno usklađeni. Evidentno je da kad god BiH doprinese Reformskoj agendi ili EU integracijama, istodobno doprinese i realizaciji SDGs. **G. Prica** se zahvalio Vladi Švedske i Sidi za veliku potporu koju su pružili u provedbi SDG-a, te pohvalio UNRCO i UNCT na odlično odrađenom poslu u sklopu aktivnosti Radne skupine za SDGs, na realizaciji Agende 2030. Projekt provedbe SDG-a, koji je podržala Sida pokrenut u prosincu 2017. godine, ima dvije komponente: Potpora institucijama u uvođenju Ciljeva održivog razvoja i Ciljevi održivog razvoja i angažman privatnog sektora, trebao biti završen do 2020. godine. Pored toga, završen je Nacionalni dobrovoljni pregled ciljeva održivog razvoja (VNR) koji će biti predstavljen u New Yorku 16. srpnja 2019. godine. Do sada, VNR izvješće su odobrile vlade na entitetskoj razini kao i Distrikt Brčko, a DEP je također dao zeleno svjetlo. Također, institucije u BiH ulažu velike napore da izrade i usvoje dokument – Okvir Ciljeva održivog razvoja u BiH, čija se finalizacija očekuje početkom jeseni 2019. godine. Ovaj dokument bi se mogao iskoristiti pri izradi strateških dokumenata na svim razinama vlasti u BiH.

Gđa. Fetahović, DEP, konstatare je kako se Radna skupina za Ciljeve održivog razvoja sastoji od tri podskupine, od kojih je jedna zadužena za izradu Dobrovoljnog nacionalnog pregleda (VNR izvješća). Radna skupina uključuje predstavnike sa svih razina vlasti u BiH. Zemlje koje izrađuju dobrovoljne preglede su uglavnom već lokalizirale Agendu 2030 i o tome podnose izvješće, tj. o tome koje ciljeve biraju, koji su pokazatelji, financiranje, itd. Kako BiH još uvijek nije u tom procesu, naglasak ovog VNR izvješća je stavljen na proces lokalizacije. Pored pripreme VNR, istodobno se odvijao proces pripreme Tablica ciljeva održivog razvoja (*SDG Dashboard*) i Brza integrirana procjena (RIA). Sve navedene aktivnosti su realizirane prije opsežnih konzultacija koje su održane u svibnju 2018. godine i uključivale su sve predstavnike vlasti i civilni sektor. Prvi rezultat bilo je Sažeto izvješće, koje će nakon revizije, 13. i 14. lipnja biti predstavljeno institucijama u BiH, civilnom društvu i akademskoj zajednici a potom i široj javnosti. Pozvala je sve sudionike DCF sastanka da dođu na ove konzultacije i daju svoje stručno mišljenje kao i da se stekne pravi uvid u mišljenje vladinih dužnosnika. Očekivani rezultati ovih konzultacija trebali bi predstavljati Okvir Ciljeva održivog razvoja BiH, koji će poslužiti kao temelj za različite strategije za svaku razinu vlasti.

Glavne točke prezentacije Realizacije Ciljeva održivog razvoja u BiH:

- *Zamisli 2030* (www.zamisli2030.ba) – Ciljevi održivog razvoja u BiH
- Značaj Ciljeva održivog razvoja (SDGs) /Agenda 2030 u BiH
- Veze između EU *acquis-a* i poglavlja Ciljeva održivog razvoja
- Crna Gora SDG/EU analiza (otvoreno 33 od 35 poglavlja)
- Zamisli 2030 – 2016. i 2017. godine
- Pokretanje SDG projekta uz potporu Sida-e
- Pokretanje SDG radne skupine
- Pokretanje SDG mape puta u BiH sa prekretnicama i ključnim ciljevima i procesima
- Prvi dobrovoljni pregled / izvješće, sačinjeno od podskupine za VNR
- Proces pregleda
- Brza integrirana procjena (RIA); Tablica ciljeva održivog razvoja
- Sljedeći koraci / VNR /SDG okvir u BiH
- Ciljevi održivog razvoja i angažman privatnog sektora; Konferencija Ciljeva održivog razvoja i privatnog sektora
(12 lipnja, preko 400 sudionika)
- SDGs poslovni tjedan 2019 (10-14 lipanj, 2019)

Za više detalja, vidite priloženu prezentaciju.

G. Kovačević, MEOI, ukratko je informirao prisutne o dešavanjima glede Ciljeva održivog razvoja i privatnog sektora u BiH. Istaknuo je kako je veoma ponosan na posao koji je u tako kratkom razdoblju odrađen glede Ciljeva održivog razvoja i Dobrovoljnog nacionalnog pregleda (VNR) u BiH. Utemeljena je Radna skupina za poslovni sektor, koja se sastoji od gospodarskih komora iz oba entiteta i Vanjskotrgovinske komore BiH, te također kompanija iz BiH, a odgovorna je za koordinaciju aktivnosti u polju privatnog sektora i Ciljeva održivog razvoja. Održana je konferencija o Ciljevima održivog razvoja i privatnom sektoru (12. lipnja 2018. godine u Sarajevu), kao jedan od najvećih događaja u privatnom sektoru u BiH, na kojem je sudjelovalo više od 400 sudionika. Ključni govornici bili su iz Švedske, budući kako je Veleposlanstvo Švedske bilo glavni partner UN-a. Također, početkom godine dodijeljene su nagrade za poslovne pionire, kako bi se motivirale tvrtke iz privatnog sektora da prihvate Ciljeve održivog razvoja i inkorporiraju ih u svoje poslovne modele. Nagrade koje se dodjeljuju poduzetnicima (*business awards*) imaju dvije kategorije, kategoriju ljudi i kategorija planeta, koja je vezana za zaštitu okoliša. Sedam nagrada bit će dodijeljeno malim, srednjim i velikim tvrtkama u području ljudi i još tri u kategoriji planeta za male, srednje i velike tvrtke, dok će jedna nagrada biti dodijeljena tvrtki koja je ostvarila obje kategorije. U sklopu Ciljeva održivog razvoja također je provedeno mapiranje postojećih vrijednosnih lanaca u sektorima namještaja i automobilskih dijelova BiH. Ovo je jedinstvena studija koju su proveli UNDP u BiH i agencija

PricewaterhouseCoopers, koja ima za cilj pokazati kako poslovni sektor može implementirati Ciljeve održivog razvoja i integrirati ih u svoje poslovne modele. G. Kovačević je na kraju najavio SDG poslovni tjedan koji će se održati od 10. - 14. lipnja, kada će Radna skupina i UN u BiH cijeli tjedan posvetiti poslovanju i Ciljevima održivog razvoja. Program poslovnog tjedna sastojat će se od webinara koji se održavati putem *on-line* platformi u mnogim gradovima BiH, uključujući Banja Luku, Sarajevo i Mostar, sa svjetskim govornicima i različitim temama o Ciljevima održivog razvoja. Više informacija o dnevnom redu i događajima mogu se pronaći na web stranici www.zamisli2030.ba.

Gđa. Basta, je pohvalila rad Radne skupine za provedbu Ciljeva održivog razvoja i istaknula kako je dobro imati predstavnike svih relevantnih institucija i sa svih razina vlasti i postavila pitanje koje su polazne točke za Ciljeve održivog razvoja u odnosu na Dobrovoljni nacionalni pregled.

Gđa. Fetahović, u smislu polaznih točaka za (VNR), 70% dokumenta posvećeno je aktivnostima i alatima koji su već osmišljeni, kao što su Brza integrirana procjena (RIA), Zamisli 2030, Tablica ciljeva održivog razvoja (*SDG Dashboard*), Analiza složenosti, proces konzultacija, uspostava Radne skupine i njen rad. Drugi dio Dobrovoljnog nacionalnog pregleda čini dokument posvećen ciljevima, kao obvezni segment izvješća. Ukoliko su zemlje već lokalizirale Agendu 2030, one putem ovog procesa izvještavaju i stavljaju naglasak na određene ciljeve koje su odabrale za provedbu u svojoj zemlji. Međutim, u ovom segmentu BiH je pripremila pregled od otprilike 2 stranice za svaki od 17 ciljeva.

G. Prica, kao voditelj podskupine koja je radila na Dobrovoljnom nacionalnom pregledu, napomenuo je kako su kao polazne točke koristili podatke koji su trenutačno dostupni na svim razinama vlasti, i koji su prikazani u pregledu. Međutim, fokus je stavljen na proces kako je započeo rad podskupine, te kako su se organizirali i kako su definirali budući rad. Podskupina je koristila već spomenute alate, Tablicu ciljeva održivog razvoja (*SDG Dashboard*), Brzu integriranu procjenu (RIA) i mape koje su napravili ljudi iz tima, kao i UN-a i njegovih različitih agencija, specijaliziranih za određene dijelove SDG Agende. Također, RIA je omogućila da se stekne uvid u to koliko se strateških dokumenata sa svih razina, pa čak i nekih dokumenata sa lokalne razine, analizira, te koliko su sukladni Ciljevima održivog razvoja.

Gđa. Sinanoglu, podsjetila je da čak i pored toga što je potpisala Ciljeve održivog razvoja još 2015. godine, BiH je jedna od zakašnjelih usvojitelja SDGs. Radna skupina je pokušavala protumačiti i odgonetnuti na koji način zemlja može lokalizirati Ciljeve održivog razvoja, odnosno „prevesti“ ih u nacionalni kontekst, unatoč kompliciranoj strukturi vlasti u zemlji. Sam proces je započeo prije godinu i pol, tako da dok BiH izrađuje svoje prvo Dobrovoljno nacionalno izvješće, druge zemlje već su izradile svoja druga ili treća izvješća. Međutim, ono što je Radna skupina učinila na veoma pametan način, budući da u cijelosti nemaju sve podatke ugrađene u entitetske okvire, je da pokažu svijetu i sebi što su do sada postigli i kako će se ubuduće odnositi prema Ciljevima održivog razvoja. Kroz ovaj proces, oni su shvatili što trebaju učiniti, te predvidjeli neophodnost pripreme Okvira Ciljeva održivog razvoja. Kada okvir bude izrađen, sljedeći VNR pregled sadržavati će više informacija i od tada će se moći početi izvještavati o nekim prioritetima ili obvezama koje su navedene u ovom okviru. Trenutačno, ovaj dobrovoljni pregled je više deskriptivan, ali se ne treba podcjenjivati. Predstavlja vrlo solidan dokument i cjelokupni rad na ovom dokumentu napisala je ova podskupina. Istaknula je kako je ovo veoma značajno i kako je veoma ponosna na rad ove podskupine, te da ne može dočekati prezentaciju VNR pregleda na forumu visoke razine u New Yorku, koji će prezentirati Predsjedatelj Vijeća ministara BiH, dr. Denis Zvizdić.

G. Egli, Švicarska, čestitao je na ovom dostignuću kao i na postizanju dogovora glede procesa i modaliteta rada koji predstavljaju temelj za budući rad. Prvi korak je napravljen, što često nije lako realizirati u BiH, te stoga i predstavlja značajno dostignuće. Vezano za procese koji se provode u posljednjih godinu i pol dana, istaknuo je da je ključna stvar da se izradi Okvir ciljeva održivog razvoja, kao važan i glavni dokument za oblikovanje budućnosti BiH. Upitao je kakav je trenutačni status ovog okvira?

G. Prica, smatra kako Dobrovoljni nacionalni pregled, koji će biti predstavljen sljedećeg mjeseca na visokom političkom forumu u New Yorku, drži poticajem za njihov daljnji rad, budući kako se očekuje da će početkom jeseni biti finaliziran Okvir. Radna skupina će nadalje nastaviti širiti svoje aktivnosti prvo u parlamentima, a potom je potrebno uključiti i NVO organizacije, pri čemu je izazov veliki broj NVO organizacija usljed ograničenog broja krovnih organizacija koje bi ih mogle grupirati. Također, treba predvidjeti angažiranje akademske zajednice, te vidjeti koliko mediji mogu dodatno doprinijeti ovom procesu. Očekuje se kako će drugi Dobrovoljni nacionalni pregled biti dovršen u 2020. godini, kao prijelazni korak u postizanju ciljeva Agende 2030.

Gđa. Sinanoglu, se zahvalila Vladi Češke na izvrsnoj potpori koji su pružili u izradi Dobrovoljnog nacionalnog pregleda. Veliki tim stručnjaka došao je iz Češke i sudjelovao u izradi pregleda i na taj način dao svoju potporu. Napomenula je kako su svi uključeni akteri postigli značajan napredak glede Okvira Ciljeva održivog razvoja. Sljedeći tjedan održat će se dvodnevne konzultacije sa BiH institucijama sa svih razina kako bi im se predstavio nulti nacrt dokumenta i dobilo njihovo mišljenje o tome. Tako će se prvi krug diskusija i konzultacija održati tijekom sljedećeg tjedna s različitim razinama vlasti. Međutim, mora se povesti računa i da ovaj dokument nikome ne oduzme kompetencije, nego će ih podržavati, pružati im nove ideje i voditi ih, što sve zahtjeva opsežnu diskusiju. Aktivnosti su uznapredovale i UN i Radna skupina nadaju kako će dokument biti dovršen u rujnu, ali opet sve ovisi o diskusijama. Razlog za ovaj vremenski okvir je što entiteti i BD imaju rokove, a ovaj dokument im je potreban kako bi započeli raditi na svojim zasebnim strateškim dokumentima, i koji će za nadati se, prihvatiti Ciljeve održivog razvoja. Očito je kako je ovo komplicirano i kako zahtijeva cjelovito planiranje kakvo se obično poduzima u razdoblju od 5-6 godina. Preporučila je svima da u ovom dokumentu traže minimalni zajednički nazivnik, da se ne traži savršenstvo, nego zajednički nazivnik o kojem se svi mogu složiti, tj. najbolji dokument je onaj o kojem su se svi složili. Zaključila je kako će radna skupina predvoditi aktivnosti u ovom procesu, dok će UN pružati potporu, pomagati, davati određene inpute, itd.

Gđa. Fetahović, dodala je kako će sljedeći zanimljivi koraci biti proces praćenja i izvješćivanja, a možda i evaluacija provedbe Agende 2030, i kao najznačajnije - financiranje razvoja. To je od ključnog značaja za provedbu i uključivanje organizacija civilnog društva, medija, ali također i za ova dva procesa.

G. Prica, informirao je prisutne kako je Radna skupina također započela suradnju s lokalnim zajednicama koje su ključne za provedbu Agende Ciljeva održivog razvoja. Organizirano je i nekoliko događaja, s predstavnicima općina u Federaciji BiH, RS-u i BD-u, u nastojanju da se pokrene i horizontalna suradnja između različitih općina i podijele naučene lekcije i najbolje prakse, i stekne uvid o trenutačnoj situaciji, što bi moglo donijeti još jednu dodanu vrijednost. Također, očekuje se kako će financijske institucije i proračuni na svim razinama i donatorska zajednica doprinijeti projektima koji bi doista ubrzali aktivnosti i prevazišli uska grla u smislu realiziranja Agende 2030.

Gđa. Perić, RS MF, osvrnula se na IDD konferenciju koja se upravo održala u Istanbulu od 27-28 svibnja kao i u listopadu, na kojoj se između ostalog diskutiralo o tome kako biti učinkovitiji u smislu provedbe ciljeva održivog razvoja, što ovdje predstavlja glavno pitanje. Istaknula je kako nekoliko točaka sa ove konferencije vrijedno spomena, a jedna je da novca ima ali bi trebao biti bolje usmjeren. Kada govorimo o financiranju Ciljeva održivog razvoja, postoje određene procjene kako je potrebno USD 5-7 trilijuna godišnje za provedbu Ciljeva održivog razvoja, osobito u zemljama u razvoju kao što je BiH. Svi uključeni akteri trebali bi tražiti alternativne mjere za provedbu što je moguće više Agende 2030. Također, treba posvetiti više pozornosti angažmanu privatnog sektora u domeni Ciljeva održivog razvoja. Ono što vlasti u BiH mogu učiniti je da stvore dobre i održive ekonomske sustave za uključivanje privatnog sektora, kako bi se privukle investicije. Financijska tržišta mogu se razviti kako bi se proveli novi mehanizmi koji bi mogli podržati privatni sektor i potaknuti ga da uloži više novca u provedbu Ciljeva održivog razvoja. Također, vlasti u oba entiteta to pokušavaju provesti kroz nekoliko paralelnih procesa. Jedan od procesa je provedba Programa ekonomskih reformi

(ERP), koji predstavlja sveobuhvatnu aktivnost za cijelu zemlju. Dio ERP-a čini i Program strukturnih reformi, koji predviđa mjere koje su paralelne s pod-ciljevima Agende 2030, dok s druge strane ERP program u osnovi stvara održive ekonomske eko sustave za privatni sektor kako bi se isti više angažirao. Dakle, fokus bi se trebao staviti na pripremu ERP-a, koji se priprema na godišnjoj osnovi za trogodišnje razdoblje, dok je sama provedba strukturnih reformi paralelna s provedbom određenih mjera predviđenih Agendom 2030. Također, još jedna stvar koja bi se mogla odvijati paralelno su aktivnosti koje stoje pred BiH u smislu pristupanja u EU, budući da proces pristupanja ide paralelno i točno s procesom provedbe Ciljeva održivog razvoja.

G. Šantić, MP, primjetio je kako Agendu Zamisli 2030 općenito smatra agendom za razvoj BiH, što znači da se mora postići politički dogovor, kako bi ova vizija postala i vizija Bosne i Hercegovine, a što predstavlja prvu stvar koja se treba napraviti. Pozdravio je izlaganje gđe. Perić o učinkovitosti, ali učinkovitost dolazi nakon što se postigne zajednički dogovor, što se može također primijeniti i na sam Sektor pravosuđa u BiH.

Gđa. Sinanoglu, je ponovila da se obzirom na složenost sustava u zemlji mora pronaći najmanji zajednički nazivnik, ali koji uključuje svakoga. Dodala je kako je kampanja Zamisli 2030 zapravo dosegla do 3.500 ljudi u zemlji, čija su mišljenja već inkorporirana. No, i dalje postoji obveza da se dopre do što više ljudi, suglasivši se sa g. Santićem, kako ovo predstavlja viziju za Bosnu i Hercegovinu.

● **AD 3: Diskusija okruglog stola**

Gđa. Nedera, nova Predstavnica UNDP, je naglasila kako je ured UNDP-a snažan i kompetentan s velikim portfeljom, koji će u 2019. godini nastojati realizirati aktivnosti u vrijednosti od EUR 36 m ili više. I za UNDP je ovo vrijeme promjena, te sukladno reformi ima mogućnost da se restrukturira, kako bi postali agilniji i bolje osposobljeni za provedbu Agende Ciljeva održivog razvoja. UNDP sada posjeduje nove kapacitete za političku potporu, razmjenu znanja, te ažurirane pravne i projektne instrumente što mu omogućuje da brže reagira i bude fleksibilniji. Također, UNDP se fokusira na zajednički rad, tj. na partnerstva kako sa UN agencijama, tako i tvrtkama, privatnim sektorom, razvojnim bankama, uz istodobni intenzivni zajednički rad sa BiH institucijama.

Gđa. Minaeva, UNODC, Voditeljica Ureda UN-a za droge i kriminal u BiH, informirala je kako će UNODC nastaviti s provedbom programiranja u području Vladavine prava, te raditi na svim razinama vlasti i u svim pravosudnim institucijama za provedbu zakona. Trenutačno je u tijeku izrada novog UNODC programa za razdoblje do 2023. god., koji će biti usklađen s novim UNDAF rokovima.

G. Saunders, UN Women, je najavio novi IT Girls program koji će zajednički provoditi UN Women, UNICEF i UNDP.

G. Seferović, UNCT, ukratko informirao o aktivnostima svih UN agencija i o procesu pripreme sljedećeg programa za BiH. Pokrenut je proces izrade novog Okvira za suradnju u oblasti održivog razvoja, koji će obuhvatiti razdoblje od 2021. - 2025. godine, a završena je i finalna evaluacija trenutačnog UN-ovog programa. U tijeku je provedba procjene, kao temelj za pripremu sljedećeg petogodišnjeg ciklusa za BiH. UN će u drugoj polovici 2019. godine finalizirati pripremu novog Okvira suradnje s BiH, čije formalno potpisivanje je planirano za početak 2020. godine, a početak provedbe počev od 2021. godine.

G. Engli, Norveška, navela je kako se svi njihovi projekti suradnje provode sukladno Ciljevima održivog razvoja, te je stoga vrlo ohrabrujuće slušati o do sada ostvarenim aktivnostima u BiH iz tog domena. Dodala je kako bi bila dobra ideja da se entiteti fokusiraju ne samo na tvrtke u privatnom sektoru, nego i na javna poduzeća. Od prošle godine, Norveška je intenzivirala suradnju sa BiH i nastaviti će to činiti ove godine. Suradnja se usmjerava i odvija putem mnogih UN organizacija, kao i sa OEES-om i Vijećem Europe.

G. Grujić, Norveška je naveo kako će ove godine u sklopu njihovog programa suradnje biti poduzeto nekoliko intervencija, uz UNDP asistenciju. Prva je projekt Explode plus, čije će trajanje biti produženo, dok su još dva nova projekta u pripreмноj fazi.

G. Larson, USAID, izvijestio je kako će nakon skoro 4 godine službe ravnatelj USAID-a, Peter Duffy napustiti misiju u srpnju, a njegova zamjenica Nancy Aslik će stupiti na dužnost krajem srpnja. Trenutačno je USAID u fazi pripreme za dva velika programa koja će se baviti borbom protiv korupcije i energijom. USAID će usmjeriti napore u te dvije značajne oblasti, a osobito u sektor plina i energije. USAID će na jesen također započeti izradu Strategije za razvojnu suradnju sa BiH, što podrazumijeva diskusije sa predstavnicima vlasti i drugim ključnim donatorskim organizacijama u BiH, u sklopu procesa konzultacija.

Gđa. Zelingerova, Republika Češka, pohvalila je novi modus na kojem je postavljen DCF forum, istaknuvši kako je veoma zahvalna na promjenama i kako se nada da će DCF i ubuduće biti vrlo dinamičan i učinkovit. Podržala je ideju angažiranja svih donatora u aktivnostima vezanim za Ciljeve održivog razvoja u BiH, s posebnim osvrtom na veoma izdašnu financijsku potporu Švedske. Prisutnima je podijelila kratku brošuru o aktivnostima Republike Češke u sklopu razvojne suradnje u BiH, koja pokazuje izravnu povezanost njihovih prioriteta sa SDGs. Ohrabrila je donatore da iskoriste prednost pri provedbi projekata, primjerice u lokalnim zajednicama, kako bi ih potaknuli da aktivnosti usmjere na Ciljeve održivog razvoja. Također, pomenula je poziv češkom stručnjaku na samo jedan dan, kako bi podijelio praktično iskustvo glede prezentacije Dobrovoljnog pregleda u New Yorku.

Gđa. Stenlund, Švedska, zahvalila se članovima Radne skupine na prezentaciji, i sveukupnom angažmanu i napornom radu na projektu koji podržava UN. Švedska sa zadovoljstvom podržava ovaj proces u BiH, s ciljem provedbe Agende 2030. U smislu švedske razvojne suradnje, u 2019. godini na raspolaganju imaju dodatnih EUR 2.5 m unutar sektora okoliša i demokracije i ljudskih prava, te planiraju uložiti dodatna sredstva i za projekt Ciljeva održivog razvoja u BiH. Time će se dijelomice riješiti pitanje prevođenja Ciljeva održivog razvoja u konkretne aktivnosti i planove i zaključila kako se nada da će Švedska podržavati ovaj procesa i ubuduće.

Gđa. Basta, zahvalila se svim sudionicima na njihovom sudjelovanju u današnjem sastanku DCF-a. Navodeći kako troje kolega, Matthias Schmidt-Rosen iz KfW-a, Peter Duffy iz USAID-a i Marie Bergström iz Sida-e, ubrzo napuštaju BiH, iskoristila je prigodu da im u ime članica DCF-a i u svoje ime poželi sreću u budućem radu. Podsjetila je kako će sljedeći DCF biti posvećen 2018 Globalnom monitoringu partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju – Izvješće za BiH, nakon što isti dostavi OECD, i potom zatvorila sastanak.

Sastanak je završen u 13:10 h.